

13

ALKOTMÁNYBÍROSÁG	
Ügyszám:	IV/2070-0/2017
Érkezett:	2017 NOV 13.
Példány:	2
Melléklet:	11 db
Kezelőiroda:	<i>[Handwritten signature]</i>

Fővárosi Törvényszék útján

Az Alkotmánybíróság részére

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 16.	
FOLAJSTROMSZÁM	
BEZDŐJELETON:	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2017 OKT 26.
PÉLDÁNY:	3 db IV.
MELLÉKLET:	6 db KÖZTÜK:
FOLAJSTROMSZÁM	
<i>[Handwritten: 309.21966/2016]</i>	

Társaság a Szabadságjogokért Egyesület
(cím: 1136 Budapest, Tátra utca 15/B.)
indítványozónak

képviseli:

[Handwritten signature]
dr. Hűtli Tivadar
ügyvéd

alkotmányjogi panasza

a Kúria mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.IV.20.551/2017/4. számú határozata ellen

[Handwritten mark]

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Társaság a Szabadságjogokért Egyesület (székhely: 1136 Budapest, Tátra utca 15/B., a továbbiakban: **panaszos**) mellékletben csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselője (dr. Hüttl Tivadar [REDACTED]) – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő az alábbiak szerint:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.551/2017/4. számú határozatának **alaptörvény-ellenességét**, és semmisítse meg azt, mert a bírói döntés sérti a panaszosnak az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében garantált jogát a közérdekű adatok megismeréséhez.

1. TÉNYÁLLÁS ÉS PERTÖRTÉNET

Panaszos 2016. február 19-én közérdekű adat megismerése iránti kérelemmel fordult a Nemzeti Média és Hírközlési Hatósághoz (NMHH) (1. sz. melléklet), hogy a Központi Elektronikus Hozzáférhetetlenné Tételi Adatbázisra (KEHTA) vonatkozó statisztikai számadatokhoz jusson.

A panaszos két pontba foglalta kérdéseit (2. sz. melléklet), ezek az alábbiak voltak:

1. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (Eht.) 92/A. §-ának hatályba lépésétől adatigénylés beérkezésének napjáig (tehát a 2014. január 1. és 2016. február 19. közötti időszakban) a Hatóság hány alkalommal rögzített a KEHTA-ban – a büntetőügyekben eljáró bíróságok megkeresésére – elektronikus adathoz való hozzáférés ideiglenes megakadályozására irányuló kötelezettséget?
2. A KEHTA-ba az 1. pont szerint bevezetett, az elektronikus adathoz való hozzáférés ideiglenes megakadályozására irányuló kötelezettségek tekintetében az adatigénylés beérkezésének napjáig
  - a. hány esetben került sor – jogalap szerinti lebontásban – az adatbázisban rögzített kötelezettség törlésére a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 158/D. § (7) és (8) bekezdése alapján?

- b. hány esetben került sor az adatbázisban rögzített kötelezettség véglegesítésére a Be. 596/A. § (6) bekezdése alapján; és ezekben az esetekben a Be. 596/A. § (1) bekezdésének mely pontjára alapította határozatát az eljáró bíróság?

Egyszerűbb megfogalmazásban: az adatigény 1. pontja arra vonatkozóan kért adatot, hogy hány esetben döntött büntetőbíróság jogsértőnek vélt internetes oldal elérhetőségének ideiglenes blokkolásáról. Az adatigény 2. pontja arra vonatkozóan kért információt, hogy hány ügyben rendelték el - bűncselekmény szerinti lebontásban - az ideiglenes blokkolás véglegesítését vagy törlését. Ez utóbbi adatokból lehetne megtudni azt, hogy pl. közösség elleni uszítás, holokauszttagadás, személyes adattal visszaélés stb. bűncselekményekkel összefüggésben hány esetben tettek internetes oldalakat végleg elérhetetlenné. Ugyan a közérdekű adatok megismeréséhez való jog gyakorlásának az okait nem szükséges megindokolni, előadjuk, hogy a Panaszos szervezet keretein belül kutatás folyik a véleménynyilvánítást korlátozó büntetőjogi tényállások és az azokhoz társuló büntetőeljárásjogi kényszerintézkedések témájában.

A fenti megkeresésre az NMHH 2016. február 25-én kelt válaszlevelével valamennyi kért adat kiadását megtagadta azon az alapon, hogy az Eht. 159/B. § (3) bekezdése alapján „a KEHTA adatai nem nyilvánosak” (3. sz. melléklet).

A Panaszos az adatok kiadása érdekében pert indított az NMHH ellen. Keresetében előadta, hogy adatigénye nem a KEHTA adatbázisban található konkrét adatok, hanem az adatbázisban szereplő adatokra vonatkozó statisztikai számadatok megismerésére irányult, mely számadatok titokban tartásához nem fűződik alkotmányosan elfogadható, legitim érdek.

Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 36.P.21.366/2016/3. számú határozatában (4. sz. melléklet) kötelezte az NMHH-t az 1. pont szerinti adatigény teljesítésére. Ezt meghaladón a keresetet elutasította.

A Törvényszék indokolásában kiemelte, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. CXII. törvény (Infotv.) 27. § (2) bekezdés c), illetőleg g) pontja szerint a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot az adatfajták meghatározásával törvény korlátozhatja, bűncselekmények üldözése vagy megelőzése érdekében, illetőleg bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel. A perbeli esetben az Eht. 159/B. § (3) bekezdése korlátozza a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot. A KEHTA adatai nem nyilvánosak, abba kizárólag jogszabályban meghatározott szervek, személyek tekinthetnek be, ez pedig megfelel az Infotv. idézett rendelkezésének. Ez alapján a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az NMHH köteles az adatigény 1. pontjában foglaltaknak eleget tenni, ugyanis az ily módon kiadott adatokból nem lehet következtetni az adatbázis tartalmára, hiszen ez pusztán egy számadat. Nem kötelezte ugyanakkor az ítélet az alperest az adatigény 2. pontjában foglalt adatok kiadására, mivel azokból következtetés vonható le az adatbázis tartalmára.

A törvényszéki ítélet ellen Panaszos fellebbezést nyújtott be, melyben kérte, hogy az ítéletközlő kötelezze az alperest a 2. pont szerinti adatigény teljesítésére is. Érvelésének

lényege szerint az elsőfokon eljáró bíróság figyelmen kívül hagyta azt a követelményt, hogy a közérdekű adatok nyilvánosságának korlátait megszorítóan kell értelmezni. Ismételten hangsúlyozta a kért közérdekű adatok statisztikai számadat-jellegét. Az ítélet ellen az NMHH is fellebbezést nyújtott be, és a kereset teljes elutasítását kérte. Álláspontja szerint az Eht. 159/B. § (3) bekezdése folytán nincs arra lehetőség, hogy az érintett adatokból nyert statisztika megismerhető legyen; az ezzel ellentéte értelmezés túlzóan kiszélesíti a közérdekű adat fogalmát, mely veszélyezteti az adatkezelő szervek működését.

A Fővárosi Ítéletábrla 2016. október 28-án kelt, 32.Pf.21.122/2016./6. számú ítélete (5. sz. melléklet) a Törvényszék ítéletét - a Panaszos fellebbezésének eleget téve - részben megváltoztatta: kötelezte az NMHH-t, hogy adja ki az adatigény 2. pontjában kért adatokat is.

Az NMHH a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Eht. 159/B. § (3) bekezdését, valamint az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) és g) pontjait. Az NMHH érvelése szerint az Infotv. nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy ha a közérdekű adat megismerését törvény korlátozza, úgy az érintett adatokból nyert statisztika, az azokból képzett aggregátum ettől függetlenül megismerhető; az adott esetben pedig az igényelt adatok a KEHTA-val, annak az Eht. által nem nyilvánosnak minősített tartalmával összefüggésbe hozhatók.

A Kúria határozatával (6. sz. melléklet) a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését helyben hagyta, ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata értelmében a jogerős döntés az adatigény 1. pontja tekintetében a jogszabályokkal összhangban, az adatigény 2. pontja szerinti adatok vonatkozásában viszont jogszabálysértő módon kötelezte az NMHH-t a kért adatok kiadására.

Az ítélet megállapítja, hogy az első- és másodfokon eljáró bíróság helytállóan utalt az információszabadság korlátozására vonatkozó rendelkezések megszorító értelmezésének követelményére. Ezen az alapon az eljáró bíróságok helyesen kötelezték az NMHH-t az 1. pont szerinti adatigény megismerhetővé tételére – ezen adatokból ugyanis valóban nem lehetséges következtetéseket levonni a KEHTA adatbázis nem nyilvános tartalmára vonatkozóan. Nem értett egyet azonban a Kúria az Ítéletábrlával abban a kérdésben, hogy a 2. pont szerinti adatigény is teljesíthető volna, mivel abból - ti. a jogalap szerinti bontásból - álláspontja szerint már következtetéseket lehet levonni az adatbázis nem nyilvános tartalmára vonatkozóan. A Panaszos adatmegismerési igénye tehát a Kúria szerint a nyilvántartás adatainak olyan tartalmára irányul, amelyek megismerését az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) és g) pontjai alapján az Eht. 159/B. § (3) bekezdése nem teszi lehetővé.

2. AZ INDÍTVÁNYOZÁSI JOGOSULTSÁG ALÁTÁMASZTÁSA

Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy fordulhat az Alkotmánybírósághoz, feltéve, hogy az ügy érdekében hozott bírói döntés az Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette.

2.1. Érintettség

A panaszos az Abtv. 1. § a) pontja értelmében egyedi ügyben érintett személy, miután az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló polgári peres eljárásban felperesként vett részt.

2.2. Jogorvoslatok kimerítése, a jogérvényesítési határidő betartása

A panaszos a másodfokú eljárásban született, jogerős ítélet alapján teljes egészében pernyertes lett. A jogerős ítélettel szemben az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. A Kúria ítéletét panaszos 2017. augusztus 31-én vette kézhez. Így a panaszos számára az alkotmányjogi panaszon kívül más jogorvoslati lehetőség már nem áll rendelkezésre, az alkotmányjogi panasz előterjesztésének törvényi határidejét pedig betartotta.

2.3. Az Alaptörvényben biztosított jog sérelme

Az eljáró bíróság döntését a panaszos azon az alapon támadja, hogy az megsértette az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében garantált, a közérdekű adatok megismeréséhez való jogába. E jog az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése értelmében a panaszos mint jogi személy számára is biztosított alapvető jog.

3. A PANASZINDÍTVÁNY TARTALMI ALAPÚ BEFOGADHATÓSÁGÁNAK MEGALAPOZÁSA

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság a panaszt akkor fogadja be, ha annak tárgya bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés. A támadott bírói jogértelmezés olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű jogértelmezési kérdéseket vet fel, amelyek az alapjogsértőnek vélt bírói döntés érdemét érintik.

Jelen panasz alapjául szolgáló, közérdekű adat kiadására irányuló perben a Kúria egy hatósági nyilvántartás, nevezetesen a Központi Elektronikus Hozzáférhetetlenné Tételi Adatbázis (KEHTA) nyilvánosságának terjedelméről döntött. Ezt úgy tette, hogy az ítéletében szereplő indokolás alapján egyáltalán nem vizsgálta, hogy a hatósági nyilvántartás tartalmának megismerhetőségét korlátozó törvényi rendelkezés milyen alkotmányosan elfogadható, legitim célt szolgál, és ennek a célnak a megvalósulását mennyiben fenyegeti a Panaszos adatigényében kért adatok megismerése.

A nyilvánosságot korlátozó döntését a Kúria az Eht. 159/B. § (3) bekezdésére alapította, amely szerint "a KEHTA adatai nem nyilvánosak". Ez alapján arra jutott, hogy nem teljesíthető az olyan adatigény, amelyből az adatbázis tartalmára vonatkozóan következtetés vonható le. Ítéletében ugyanakkor semmilyen relevanciát nem tulajdonított azoknak az alkotmányos érveknek, amelyek amellet szóltak, hogy a per tárgyát képező adatigény nem fenyeget egyetlen olyan alkotmányosan védett jogot és értéket, amelyet a KEHTA adatbázis és annak titkossága szolgál.

Ez felveti azt az alkotmányjogi kérdést, hogy az információszabadságra irányadó alkotmányos követelményekkel, azon belül is különösen a tartalomtól független nyilvánosság-korlátozás tilalmával összeegyeztethető-e az olyan bírói döntés, amely

érdemben nem vizsgálja azt a kérdést, hogy egy közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése jelent-e reális és konkrét fenyegetést azokra az alkotmányos jogokra és értékekre, amelyek védelmére a nyilvánosságot korlátozó szabályt a törvényhozó bevezette.

Az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés tehát az, hogy mérlegelnie kell-e egy bíróságnak, hogy a jogalkotó milyen jog vagy alkotmányos érték védelme érdekében rendelte el egy adott információ nyilvánosságtól elzárását. Ezen felül az is az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy amennyiben egy konkrét adat nyilvánosságra hozatala nem veszélyezteti a jogkorlátozás legitim céljának megvalósulását, a bíróságnak olyan jogalkalmazói eredményre kell-e jutnia, hogy az alapjogot korlátozó szabályt szűken értelmezve, a nyilvánosság számára megismerhetővé teszi a kért adatot.

A panaszos jelen indítvánnyal nem kéri az Alkotmánybíróságtól a Kúria döntésének felülmérlegelését. Ezt akkor tehetné, ha a Kúria a panaszos által hiányolt alapjogi mérlegelést elvégezte volna. Éppen ellenkezőleg, arra kéri az Alkotmánybíróságot, hogy a kúriai döntést vesse össze az Alaptörvényből és az alkotmánybíróság gyakorlatból kiolvasható alapjogi sztenderdekkel.

4. A BÍRÓI DÖNTÉS ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉGÉNEK ALÁTÁMASZTÁSA

Az alábbiakban kifejtett alapjogi érvek alapján vitatjuk azt a jogértelmezést, amely szerint a polgároknak és szervezeteiknek nincs joguk közérdekű adatigénylés keretében megismerni azt, hogy bűncselekmény szerinti bontásban hány esetben került sor a KEHTA rendszerében elektronikus adat ideiglenes, illetve végleges hozzáférhetetlenné tételére irányuló rendelkezés rögzítésére. Ennek megfelelően a támadott bírói döntés a Panaszosnak az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében biztosított közérdekű adatok megismeréséhez való jogát sérti azáltal, hogy a nyilvánosság-korlátozás legitim célját nem szolgáló megismerési korlátot állapított meg, és még csak nem is értékelte a megismerési korlát és a nyilvánosság-korlátozás közötti logikai kapcsolat fennállását. Így az ítélet az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését sértő módon korlátoz alapvető jogot.

4.1. Az információszabadság alkotmányos védelme

Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése szerint mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Ezt a jogot az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében csak törvényi rendelkezés alapján, a szükségességi-arányossági szempontrendszernek megfelelően lehet korlátozni. Utóbbi - tömören - azt jelenti, hogy az információszabadság csak alkotmányosan elfogadható legitim cél érdekében, ezzel a céllal arányosan korlátozható.

Az alapjogkorlátozásra általánosan irányadó követelmények mellett az információszabadság vonatkozásában jogspecifikus mércékre is tekintettel kell lenni. Az Alkotmánybíróság felfogásában az információszabadság a szabad véleménynyilvánításhoz való jog előkérdése és feltétele, és mint ilyen, kiemelkedően fontos szereppel bír a demokratikus társadalomban. A testület szerint "a közügyek bonyolultsága miatt a közhatalmi döntéshozatalra, az ügyek intézésére gyakorolt állampolgári ellenőrzés és befolyás csak akkor lehet hatékony, ha az

illetékes szervek felfedik a szükséges információkat.” [32/1992. (V. 29.) AB határozat] Kiemelte az Alkotmánybíróság azt is, hogy az alanyi jogon biztosított információszabadság joga azért is meghatározó, mert „[a] nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami államberendezkedés garanciája. A nyilvánosság próbája nélkül az állam polgáraitól »elidegenedett gépezetté«, működése kiszámíthatatlanná, előreláthatatlanná, kifejezetten veszélyessé válik, mert az állam működésének átláthatatlansága fokozott veszélyt jelent az alkotmányos szabadságjogokra.” [34/1994. (VI. 24.) AB határozat] Ezekre az alkotmányos összefüggésekre tekintettel az információszabadság is élvezi azt az fokozott védelmet, amelyet az alkotmányos rend a véleménynyilvánítás szabadságához kapcsol. Ennek értelmében az információszabadság, noha nem korlátozhatatlan alapjog, csak igen kevés jog érvényesítése érdekében korlátozható, és minden korlátját megszorítóan kell értelmezni [34/1994. (VI. 24.) AB határozat]. Ez magában foglalja azt is, hogy „az információszabadságot korlátozó törvényeket is megszorítóan kell értelmezni, mert az információszabadság, a közhatalom gyakorlásának nyilvánossága, az állam és a végrehajtó hatalom tevékenységének átláthatósága, ellenőrizhetősége feltétele a bírálat jogának, a kritika szabadságának, a szabad véleménynyilvánításnak [12/2004. (IV. 7.) AB határozat].

4.2. A KEHTA tartalmára vonatkozó nyilvánosság-korlátozás legitim célja

Panaszos a pervitel során mindvégig elismerte, és most sem vitatja, hogy az Eht. 159/B. § (3) bekezdése alkotmányosan igazolható módon - tehát legitim cél érdekében és ezzel a céllal arányosan - korlátozza a KEHTA konkrét tartalmának, vagyis az egyes, elérhetetlenné teendő internetes elérési címek nyilvánosságát. A konkrét egyedi tartalom megismerését legitim módon korlátozza a személyiségi jogok és a személyes adatok védelme, továbbá a hatékony büntetőjogi fellépéshez fűződő társadalmi érdek, valamint mások jogainak védelme azáltal, hogy a jogellenes tartalom ne válhasson a KEHTÁ-n keresztül, mintegy másodlagosan újra nyilvánossá. Panaszos ennek megfelelően nem olyan adatokról kért tájékoztatást, amely alapján a kényszerintézkedés vagy büntetőjogi szankció hatálya alatt álló egyedi személyek, ügyek vagy egyes tartalmak beazonosíthatóak lennének, kizárólag statisztikai adatok kiadását kérte.

A nyilvánosság-korlátozás legitim céljának azonosítása kulcsfontosságú a korlátozás terjedelmének meghatározásához. A KEHTA tartalma - egész pontosan az adatbázis működtetésével összefüggő közérdekű adatok - ugyanis csak annyiban zárhatók el a nyilvánosság elől, amennyiben az a KEHTA nyilvánosságának korlátozásához fűződő legitim cél alapján igazolható.

A KEHTA - funkcióját tekintve - azoknak a webhelyeknek a nyilvántartására szolgál, amelyek egyéni jogokat vagy más, alkotmányos értékeket sértő vagy fenyegető tartalmakhoz engednek hozzáférést. Ezeknek a webhelyeknek az adatbázisban való rögzítésével biztosítja az állam, hogy a jogsértőnek ítélt elektronikus tartalmak ne legyenek elérhetőek a világhálón. Ezeknek a tartalmaknak a nyilvánosság előli elzárásával az állam az alapjogok és az azokon túlmutató alkotmányos értékek védelmére irányuló kötelezettségének tesz eleget. Könnyű belátni, hogy ha a KEHTA tartalma nyilvános lenne, akkor bárki megismerhetné a nyilvánosság

elől elzárni kívánt, jogsértő tartalmakat, hiszen azokat csak Magyarországról, a magyar internetszolgáltatókon keresztül nem lehet elérni. Egy ilyen esetben egy olyan abszurd helyzet állhatna elő, amely következtében a magyar állam működtetne egy olyan adatbázist, amely saját területén kívül bárhol elérhető, illegális tartalmak katalógusaként működne. Így az adatbázis teljesen értelmét veszítené, nem tudná betölteni alkotmányosan igazolható funkcióját. Természetesen a Panaszosnak nem célja egy ilyen helyzet előállása. A Panaszos sem a peres eljárásban, sem jelen beadványban nem vitatja azt, hogy a KEHTA csak úgy tudja betölteni a neki szánt funkciót, hogy a konkrét tartalma nem megismerhető. Mindebből következik, hogy a KEHTA tartalmához kapcsolódó nyilvánosság-korlátozást pontosan ugyanaz az alkotmányos cél igazolja, mint amely a KEHTA működtetését.

A fentiekből az következik, hogy a KEHTA tartalmát annyiban kell és annyiban szabad elzárni a nyilvánosság elől, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy az adatbázisban tárolt, jogsértő tartalmakra mutató elektronikus adatok ne kerüljenek nyilvánosságra. Az az adatigény, amelynek teljesítésére a Kúria szerint az NMHH nem kötelezhető, pusztán arra vonatkozóan kért információt, hogy mely Btk. szerinti bűncselekmények vonatkozásában hány alkalommal rögzítettek a KEHTA rendszerében weboldal végleges hozzáférhetetlenné tételére irányuló rendelkezést (pl. hogy a Btk. 204. § szerinti gyermekpornográfia büntette miatt "X" számú esetben). Az ilyen statisztikai jellegű adatoknak a nyilvánosságra hozatala a Panaszos szerint semmilyen mértékben nem fenyegeti azt az alkotmányos célt, amely a KEHTA-adatok nyilvánosságának korlátozását igazolja. Abból ugyanis, hogy milyen bűncselekményekkel összefüggésben, összesen hányszor kerültek elektronikus adatok a KEHTA adatbázisba, a jogellenes tartalmak maguk nem válnak megismerhetővé, és az állam bűnüldözési tevékenysége sem nehezül meg, ellenben átláthatóbbá válik.

A Panaszos azért is kívánta megismerni ezeket az adatokat, hogy szakmai elemzést végezhesen az internetes tartalmak blokkolásával, illetve az ehhez kapcsolódó jogi szabályozással kapcsolatban. Ugyan a közérdekű adatok bárki számára megismerhetőek Magyarországon, így a Panaszos motivációja nem lehet ügydöntő ebben a kérdésben, csupán jelezni kívánjuk, hogy a Kúria jogértelmezése nem csupán az információs szabadsághoz való jogot korlátozza, de hosszú távon alkalmas a tudományos kutatás szabadságának ellehetetlenítésére is, hiszen a statisztikai adatok elsődlegesen a jogi kutatást szolgálják jelen esetben.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) jelen ügyben irányadó gyakorlata alapján (Magyar Helsinki Bizottság v. Magyarország, 18030/11 158-170. pontok) az állam köteles egyes egyéni adatigénylési kérelmek teljesítésére, ha az adatigénylés elengedhetetlen az egyén szabad véleménynyilvánításához. Az EJEB továbbá rögzítette a jogkorlátozásra vonatkozó szükségesség-arányosság teszten túl az igények vizsgálatára vonatkozó szempontokat, amelyek a következők:

- az adatigénylés célja,
- a kért adat/információ jellege, természete,
- a kérelmező feladata, társadalmi szerepe,
- a kért adat/információ rendelkezésre áll-e.

- a) Az adatigénylés fentiek szerinti céljából következik, hogy a statisztikai adatok megismerése nélkül teljes mértékben ellehetetlenül a Panaszos véleménynyilvánítási lehetősége, tekintettel arra, hogy véleményének alapját éppen az igényelt statisztikai adatok adták volna. Egyszerűen fogalmazva: az Eht. fentiek szerinti jogintézményei - véleménynyilvánításként értelmezhető - hatékonysági értékelése kizárólag akkor valósulhat meg, ha a statisztikai adatok rendelkezésre állnak.
- b) A kért adatok statisztikai jellegéből következik, hogy azok visszatartására jogszabályi alap nincs. A kért adatok nem tekinthetőek a KEHTA adatbázisban szereplő adatoknak, amelyek nyilvánosságát a törvény korlátozza.
- c) A Panaszos feladata, társadalmi szerepe, "örkutya" funkciója indokolja, hogy ezen adatokhoz korlátozás nélkül hozzáférhessen, tekintettel arra, hogy az ilyen szervezetek funkciója az állampolgárok tájékoztatása közérdekklődésre számot tartó témákról, az állam és benne az állami büntetőhatalom átláthatóságának növelése.
- d) Azt pedig, hogy a kért adatok nem állnának rendelkezésre, ne léteznének, vagy nem az NMHH tartaná őket nyilván, az NMHH sem az adatigénylés, sem az ezt követő peres eljárások során nem állította, erre vonatkozó utalás egy alkalommal sem hangzott el.

Fontos azonban kiemelni, hogy a fentiek csak a magyar dogmatikában és jogszabályi előírásokban foglaltakon *felül* alkalmazandó, azoknál egyébként szigorúbb kritériumok - a Panaszos pedig ezen feltételeknek is megfelel, így az EJEK gyakorlata által megkövetelt kritériumokat is teljesíti.

Panaszos hangsúlyozza, hogy ha a fent leírt statisztikai adatok megismerése mégis fenyegetne bármilyen alkotmányos jogot vagy értéket, azt a Kúria meg sem kísérelte érvekkel alátámasztani. Az pedig, hogy a Kúria ezt elmulasztotta, a Panaszos közérdekű adatok megismeréséhez való jogának sérelmét eredményezte.

4.3. Az alkotmányos elvek alkalmazása a konkrét ügyre

A fentebb már hivatkozott 34/1994. (VI. 24.) AB határozat egyik legfontosabb megállapítása, hogy "az információszabadságot korlátozó törvényeket is megszorítóan kell értelmezni". Ezen megállapítást az Alkotmánybíróság azóta számos határozatában megerősítette, például a 6/2016. (III. 11.) AB határozatban. Utóbbi határozat kimondja azt is, hogy "a közérdekű adatok vonatkozásában a nyilvánosság korlátozása csak akkor fogadható el alkotmányosan indokoltnak, ha azt más alapjog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme kényszerítően indokolja, illetve elkerülhetetlenül szükségessé teszi."

Fentiek különösen annak tükrében bírnak jelentőséggel, hogy az Eht. nem részletezi, hogy mit ért a KEHTA adatai alatt. A jogalkotói szándék egyértelműnek látszik a tekintetben, hogy az alatt éppen a hozzáférhetetlenné tett adatokat, tehát magukat a „blokkolt” webhelyeket, internetes elérési adatokat, kell érteni. A KEHTA adatai szófordulat alatt csak rendkívül kiterjesztő értelmezéssel lehetne olyan statisztikai számadatokat érteni, melyek az adatigénylésben szerepelnek - az ilyen módon történő kiterjesztő értelmezés pedig szembemenne az Alkotmánybíróság idézett gyakorlatával. A jogszabályi rendelkezés megfogalmazásának bizonytalanságai és a fenti alkotmányos elv együttes értelmezése pedig oda vezet, hogy a statisztikai számadatoknak megismerhetőnek kell lenniük.

A Panaszos ismét hangsúlyozza, hogy az adatbázis konkrét tartalmát érintő megismerhetőségi korlátozás a törvényben legitim célt szolgál, az megfelelően alátámasztott indokokon nyugszik, szemben az adatigénylésben szereplő statisztikai adatokkal.

Az elsőfokú és a felülvizsgálati ítélet indokolása megegyezik abban, hogy a 2. pont alatt megfogalmazott adatigény nem teljesíthető az NMHH által, ugyanis a jogalap szerinti bontásból már következtetéseket lehet levonni az adatbázis tartalmára vonatkozóan, ami ellentétes lenne a törvénnyel [Eht. 159/B. § (3)], továbbá annak közlése, hogy véglegesítést elrendelő határozatát a bíróság a Be. 596/A. § (1) bekezdésének mely pontjára alapította, további adatok megismerhetőségét is lehetővé tenné. A Kúria szerint az adatmegismerési igény a nyilvántartás adatainak olyan tartalmára irányul, amelyek megismerését az Infotv. 27. § (2) bekezdés c) és g) pontjai alapján az Eht. 159/B. § (3) bekezdése nem teszi lehetővé. A bíróság szerint amennyiben fény derül ezen adatokra, az a törvény szövegével ellentétes állapotot hoz létre.

Az Infotv. hivatkozott rendelkezései szerint közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot - az adatfajta meghatározásával – törvény (...) bűncselekmények üldözése vagy megelőzése érdekében, (...) bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel korlátozhatja.

Amikor a bíróság az 1. és a 2. pontban szereplő adatkört a kiadhatóság szempontjából eltérően értékeli, akkor alapjogsértő döntést hoz, tekintettel arra, hogy a KEHTA adatai kizárólag maguk a blokkolt internetes elérési címek és azok adattartalma, nem pedig a hozzáférhetlenné tétel előzményeit, körülményeit és indokait jellemző, valamint a hozzáférhetlenné tett adatokra vonatkozó statisztikai számadatok. Ezek megismerése ugyanis semmilyen formában nem veszélyezteti a KEHTA és a mögöttes törvényi szabályozás céljait.

Mindezek alapján kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy indítványunknak szíveskedjen helyt adni.

Budapest, 2017. október 24.

Tisztelettel:

Képv.:

Dr. Hüttl Tivadar
ügyvéd

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Adatigénylési levél
3. Az NMHH válaszlevele az adatigénylésre
4. A Fővárosi Törvényszék ítélete
5. A Fővárosi Ítéltábla ítélete
6. A Kúria ítélete